

Lieta C-333/21

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2021. gada 27. maijs

Iesniedzējtiesa:

Juzgado de lo Mercantil n.º 17 de Madrid (Spānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 11. maijs

Prasītāja:

European Superleague Company, S. L.

Atbildētājas:

Eiropas Futbola asociāciju savienība (*UEFA*)

Fédération internationale de football association (Starptautiskā
futbola federācija; *FIFA*)

Pamatlietas priekšmets

Tiesā celta prasība, ar kuru prasītāja lūdz atzīt, ka, iebilstot pret Eiropas Superlīgas organizēšanu, atbildētājas īsteno aizliegtas vienošanās un ļaunprātīgi izmanto savu dominējošo stāvokli futbola klubu starptautisko sacensību organizēšanas tirgū Eiropā un ar šādām sacensībām saistīto tiesību komercializācijas tirgū. Prasītāja lūdz arī veikt pagaidu pasākumus, lai nodrošinātu Eiropas Superlīgas rīkošanas un norises iespēju.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas iesniegts, pamatojoties uz LESD 267. pantu, un kurā tiek lūgts interpretēt LESD 101., 102., 45., 56., 49. un 63. pantu.

Prejudiciālie jautājumi

1 Vai LESD 102. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka minētais pants aizliedz tādu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas izpaužas tādējādi, ka *FIFA* un *UEFA* savos Statūtos (konkrēti *FIFA* Statūtu 22. pantā un 71. līdz 73. pantā, *UEFA* Statūtu 49. un 51. pantā, tāpat kā ikvienā līdzīga satura pantā, kas ietverts dalībasociāciju un nacionālo līgu statūtos) ir noteikušas, ka tālab, lai kāda trešā organizācija varētu rīkot tādas jaunas Viseiropas klubu sacensības kā Superlīga, tai ir iepriekš jāsaņem atļauja no šīm organizācijām, kuras pašas ir sev piešķirušas ekskluzīvu kompetenci organizēt vai atļaut klubu starptautiskās sacensības Eiropā, - it īpaši apstākļos, kad nepastāv uz objektīvu, pārskatāmu un nediskriminējošu kritēriju pamata noteikta procedūra, un ņemot vērā interešu konfliktu, kurā iespējami nonāk gan *FIFA*, gan *UEFA*?

2 Vai LESD 101. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka minētais pants aizliedz *FIFA* un *UEFA* savos Statūtos (konkrēti *FIFA* Statūtu 22. pantā un 71. līdz 73. pantā, *UEFA* Statūtu 49. un 51. pantā, tāpat kā ikvienā līdzīga satura pantā, kas ietverts dalībasociāciju un nacionālo līgu statūtos) prasīt, ka tālab, lai kāda trešā organizācija varētu rīkot tādas jaunas Viseiropas klubu sacensības kā Superlīga, tai ir iepriekš jāsaņem atļauja no šīm organizācijām, kuras pašas ir sev piešķirušas ekskluzīvu kompetenci organizēt vai atļaut starptautiskās sacensības Eiropā, - it īpaši apstākļos, kad nepastāv uz objektīvu, pārskatāmu un nediskriminējošu kritēriju pamata noteikta procedūra, un ņemot vērā interešu konfliktu, kurā iespējami nonāktu gan *FIFA*, gan *UEFA*?

3 Vai [LESD] 101. pants un/vai 102. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka minētie panti aizliedz tādu *FIFA*, *UEFA*, to dalībfederāciju un/vai nacionālo līgu rīcību, kas izpaužas kā draudi piemērot sankcijas pret Superlīgas dalībklubiem un/vai to spēlētājiem, tāpēc, ka šīm sankcijām var būt atturoša ietekme? Gadījumā, ja tiek piemērotas sankcijas, kas izpaužas kā izslēgšana no sacensībām vai aizliegums piedalīties atlases spēlēs, vai šīs sankcijas, kas nav balstītas uz objektīviem, pārskatāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ir LESD 101. pant un/vai 102. panta pārkāpums?

4 Vai LESD 101. pants un/vai 102. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem ir nesaderīgi *FIFA* Statūtu 67. un 68. panta noteikumi, ciktāl tie identificē *UEFA* un tās nacionālās dalībfederācijas kā “visu no to jurisdikcijā esošajām sacensībām [...] izrietošo tiesību sākotnējās īpašnieces”, atņemot dalībklubiem un jebkuram alternatīvu sacensību organizētājam šo tiesību sākotnējās īpašumtiesības, patvaļīgi uzņemoties ekskluzīvu atbildību par to komercializāciju?

5 Vai - gadījumā, ja *FIFA* un *UEFA* kā organizācijas, kas pašas sev piešķirušas ekskluzīvu kompetenci organizēt un atļaut futbola klubu starptautiskās sacensības Eiropā, pamatojoties uz minētajiem savu Statūtu noteikumiem, aizliedz Superlīgas norisi vai pretojas tai - LESD 101. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka uz šiem konkurences ierobežojumiem var tikt attiecināts šajā tiesību normā paredzētais izņēmums, ņemot vērā, ka ar tiem tiek būtiski ierobežota izstrāde, tiek

kavēta *FIFA/UEFA* piedāvātajai produkcijai alternatīvas produkcijas parādīšanās tirgū un tiek ierobežota inovācija, liedzot citus tās formātus un paveidus, likvidējot iespējamo konkurenci tirgū un ierobežojot patērētāja izvēles iespējas? Vai šim ierobežojumam varētu būt objektīvs attaisnojams, kura dēļ varētu uzskatīt, ka nav dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas LESD 102. panta izpratnē?

6 Vai LESD 45., 49., 56. pants un/vai 63. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka par kādas šajās tiesību normās paredzētās pamatbrīvības ierobežojumu ir uzskatāms tāds noteikums kā *FIFA* un *UEFA* Statūtos (konkrēti *FIFA* Statūtu 22. un 71. līdz 73. pantā, *UEFA* Statūtu 49. un 51. pantā, tāpat kā ikvienā līdzīga satura pantā, kas ietverts dalībasociāciju un nacionālo līgu statūtos) ietvertais, saskaņā ar kuru dalībvalsts uzņēmējam, kas vēlas izveidot tādas Viseiropas klubu sacensības kā Superlīga, ir no šīm organizācijām iepriekš jāsaņem atļauja?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD panti par koluzīvu darbību aizliegumu (LESD 101. pants) un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu (LESD 102. pants), un judikatūrā – konkrēti šādos spriedumos – izstrādātie vispārējie judikatūras principi:

- Spriedums, 2012. gada 6. decembris, *AstraZeneca/Komisija* (C-457/10 P, EU:C:2012:770), 175. punkts: EKL 82. pantā (pašlaik LESD 102. pants) paredzētā “dominējošā stāvokļa” jēdziens attiecas uz uzņēmuma ekonomiskās varas stāvokli, kas tam dod spēju radīt šķēršļus efektīvas konkurences saglabāšanai konkrētajā tirgū un nodrošina iespēju rīkoties lielā mērā neatkarīgi no saviem konkurentiem, klientiem un, visbeidzot, patērētājiem.
- Spriedums, 2003. gada 30. septembris, *Michelin/Komisija* (T-203/01, EU:T:2003:250), 54. punkts: ļaunprātīgas izmantošanas jēdziens ir objektīvs jēdziens, kas ietver dominējošā stāvoklī esoša uzņēmuma rīcību, kura var ietekmēt struktūru tirgū, kurā tieši attiecīgā uzņēmuma klātbūtnes dēļ konkurence jau ir pavājinājusies, un kas, izmantojot līdzekļus, kuri atšķiras no tiem, kas pastāv normālas preču un pakalpojumu konkurences apstākļos uz uzņēmēju sniegto pakalpojumu pamata, apgrūtina joprojām tirgū esošā konkurences līmeņa saglabāšanu vai konkurences attīstību.
- Pirmās instances tiesas spriedums, 2005. gada 26. janvāris, *Piau/Komisija* (T-193/02, EU:T:2005:22), 109. punkts: LESD 102. pants attiecas uz viena vai vairāku tādu uzņēmēju rīcību, kas ļaunprātīgi izmanto ekonomiskās varas stāvokli un tādējādi rada šķēršļus faktiskas konkurences saglabāšanai attiecīgajā tirgū, dodot šim uzņēmējam iespēju rīkoties ļoti neatkarīgi no konkurentiem, klientiem un, visbeidzot, patērētājiem.
- Spriedums, 1979. gada 13. februāris, *Hoffmann-La Roche/Komisija* (85/76, EU:C:1979:36), 91. punkts: dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas

jēdziens ir objektīvs jēdziens, kas attiecas uz dominējošā stāvoklī esošā uzņēmuma rīcību, kas var ietekmēt tā tirgus struktūru, kurā tieši pašas attiecīgā uzņēmuma klātesamības dēļ konkurences pakāpe jau ir pavājināta, un kā rezultātā ar tādu pasākumu palīdzību, kas atšķiras no tiem, kas reglamentē preču vai pakalpojumu parastu konkurenci, pamatojoties uz uzņēmēju sniegumu, radīts šķērslis tās konkurences pakāpes saglabāšanai, kas vēl pastāvēja tirgū, vai šīs konkurences attīstībai.

LESD noteikumi par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos (LESD 45. pants), par pakalpojumu sniegšanas brīvību (LESD 56. pants), par brīvību veikt uzņēmējdarbību (LESD 49. pants) un par kapitāla brīvu apriti un maksājumu brīvību (LESD 63. pants), kā arī Tiesas 2019. gada 13. jūnija spriedums *TopFit un Biffi* (C-22/18, EU:C:2019:497), kura 49. punktā ir noteikts, ka sporta jomā Tiesa ir vairākkārt nospriedusi, ka Savienības tiesību normām personu brīvas pārvietošanās un pakalpojumu sniegšanas brīvības jomā nav pretrunā regulējums un prakse, kas attaisnoti ar iemesliem, kuri ir saistīti ar konkrētu sporta sacensību, piemēram, dažādu valstu nacionālo komandu spēļu, īpašo raksturu vai kontekstu. Tomēr attiecīgo tiesību normu piemērošanas jomu šādi nedrīkst ierobežot vairāk, nekā tas vajadzīgs tā mērķim, un uz šo ierobežojumu nevar atsaukties, lai no Līguma piemērošanas jomas izslēgtu kādu sporta aktivitāti kopumā.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Spānijas tiesību normas netiek norādītas.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

“FIFA” un “UEFA” struktūra, mērķi un kompetences

- 1 *FIFA* ir privāttiesiska organizācija, kuras Statūtos citu starpā ir noteikti šādi mērķi: “organizēt savas starptautiskās sacensības” un “kontrolēt visas futbola formas, veicot atbilstošus pasākumus, lai nepieļautu *FIFA* Statūtu, nolikumu un lēmumu, kā arī spēles noteikumu pārkāpšanu”. Nacionālās futbola federācijas un reģionālās futbola konfederācijas - tostarp Eiropas reģionā esošā *UEFA* - ir *FIFA* biedres. Profesionālie klubi ir netieši *FIFA* biedri. *FIFA* Statūtu 20. pantā ir konkrēti noteikts, ka “klubi, līgas un citi dalībfederācijas biedri ir tai pakļauti un var pastāvēt tikai ar šīs federācijas atļauju”. *FIFA* Statūtu 73. pantā ir aizliegts federācijām, līgām un klubiem – dalībfederāciju biedriem pievienoties kādai citai dalībfederācijai vai piedalīties sacensībās šīs federācijas teritorijā, izņemot gadījumu, kad ārkārtas apstākļos to ir konkrēti atļāvušas gan *FIFA*, gan kompetentās konfederācijas vai reģionālā konfederācija.
- 2 *UEFA* ir privāttiesiska organizācija ar šādiem mērķiem: a) risināt visus ar futbolu saistītos jautājumus Eiropas mērogā, b) uzraudzīt un kontrolēt futbola attīstību Eiropā visās tā formās un c) visāda ziņā rīkot un vadīt starptautiskās futbola

sacensības un turnīrus Eiropas mērogā. Federācijas, nacionālās līgas un klubi arī ir netieši *UEFA* biedri, un tāpēc tiem ir saistoši tās Statūti un noteikumi.

- 3 *FIFA* un reģionālajām konfederācijām ir monopols **atļaut un organizēt** profesionālā futbola **starptautiskās sacensības**. *FIFA* Statūtu 22. pantā *UEFA* un pārējām reģionālajām konfederācijām ir piešķirtas tiesības organizēt savas starptautiskās sacensības, un tām ir noteikts pienākums garantēt, ka starptautiskās līgas un citas analogas klubu organizācijas netiek veidotas bez to piekrišanas vai *FIFA* atļaujas. *FIFA* Statūtu 70. pantā tās Valdei ir piešķirta ekskluzīva kompetence izstrādāt starptautisko spēļu grafikus, kas būs saistoši konfederācijām, nacionālajām dalībfederācijām un līgām. *FIFA* Statūtu 71. pants piešķir *FIFA* un konfederācijām un nacionālajām dalībfederācijām ekskluzīvu kompetenci piešķirt iepriekšēju atļauju organizēt starptautiskas sacensības un konkrēti aizliedz iespēju rīkot spēles un sacensības, ko iepriekš nav atļāvušas *FIFA*, nacionālās dalībfederācijas vai konfederācijas. Šie noteikumi ir atkārtoti *UEFA* Statūtu 49. līdz 51. pantā, piešķirot *UEFA* monopoltiesības attiecībā uz starptautisko sacensību organizēšanu Eiropā un iespēju aizliegt tādas starptautiskās sacensības Eiropā, kurām iepriekš nav saņemta *UEFA* atļauja. *FIFA* Starptautisko spēļu nolikuma (*FIFA Regulations Governing International Matches*), 6. pants nosaka ekskluzīvu *FIFA* un tās konfederāciju un dalībasociāciju kompetenci atļaut rīkot starptautiskās spēles. *FIFA* Statūtu 72. pants aizliedz dalībfederāciju spēlētājiem un izlasēm spēlēt spēles vai uzturēt sporta attiecības ar spēlētājiem un izlasēm, kas nav *FIFA* dalībnieku biedri, un *FIFA* ir piešķirta ekskluzīva kompetence atļaut izņēmumus no šā aizlieguma.
- 4 Saskaņā ar *FIFA* Statūtu 67. pantu *FIFA*, reģionālajām konfederācijām un dalībfederācijām **ekskluzīvi pieder visas tiesības** (mantiskās, komerciālās un mārketinga vai nemateriālās) pār starptautiskajām sacensībām, bez jebkādiem ierobežojumiem *FIFA*, tās nacionālajām dalībfederācijām un konfederācijām. Statūtu 68. pantā ir noteikts, ka tām ir ekskluzīvas tiesības atļaut izplatīt spēļu attēlus, skaņu ierakstus un datus.
- 5 Abām organizācijām ir piešķirtas **pilnvaras noteikt sankcijas vai disciplināros pasākumus** klubiem un spēlētājiem, kuri piedalās futbola sacensībās.

Eiropas Superlīgas struktūra, mērķi un darbība

- 6 *European Superleague Company, S. L.* (turpmāk tekstā – “*ESLC*”) ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras biedri ir šādi dibinātājkлубi: *Real Madrid club de fútbol*, *Associazione Calcio Milan*, *Fútbol Club Barcelona*, *Club Atlético de Madrid*, *Manchester United Football Club*, *Football Club Internazionale de Milano S.P.A.*, *Juventus Football club*, *The Liverpool Football Club and Athletic Grounds Limited*, *Tottenham Hotspur Football Club*, *Arsenal Football Club*, *Manchester City Football Club* un *Chelsea FC Plc*.
- 7 *ESLC* ir Superlīgas vienīgā īpašniece un mātesuzņēmums šādām sabiedrībām:

- *SL Sports Co S. L.*, sabiedrība, kurai uzticēts uzraudzīt un pārvaldīt Superlīgas ikdienas darbības sportiskos, disciplināros un finansiālās ilgtspējas aspektus.
 - *SL MediaCo*, sabiedrība, kas atbild par Superlīgas ikdienas darbības uzraudzību un pārvaldību tikai attiecībā uz Superlīgas audiovizuālo tiesību komercializāciju un pārdošanu pasaules mērogā.
 - *SL CommercialCo*, sabiedrība, kas atbild par Superlīgas komercaktīvu - izņemot audiovizuālo tiesību - komercializēšanas uzraudzību un ikdienas pārvaldību.
- 8 Superlīgas mērķis ir kļūt par pirmajām ar *UEFA* nesaistītajām Eiropas sacensībām, rīkojot spēles ik gadu ar augstākā sporta līmeņa spēlētāju un klubu dalību, ieskaitot klubus – Superlīgas pastāvīgos biedrus un citus klubus, kuri kvalificējas dalībai šajās sacensībās. Minētās sacensības netraucētu dalībklubiem piedalīties to attiecīgajās nacionālā un vietējā mēroga līgu sacensībās.
- 9 Superlīgas dibinātājklubu noslēgtais dalībnieku un investīciju līgums paredz šādu biznesa modeli:
- Klubi parakstīs līdzdalības līgumus ar Superlīgas sabiedrībām, un tajos tiks regulēts tas, kā Superlīgas dalībklubi nodos tiesības sabiedrībai *SL MediaCo*, un kāda būs atlīdzība, ko saņems Superlīgas dalībklubi.
 - *SL SportsCo* un *SL MediaCo* un *SL CommercialCo* parakstīs pakalpojumu sniegšanas līgumu, saskaņā ar kuru sabiedrībai *SL SportsCo* tiks uzticēts pārvaldīt Superlīgas darbības sportiskos, disciplināros un finansiālās ilgtspējas aspektus.
 - [*Infrastructure*] *Grant Agreement* tiks noteikti noteikumi un nosacījumi, ar kādiem dibinātājklubi saņems summas, kas ir pieejamas *SL MediaCo*. *Infrastructure Grant Agreement* slēgšanai vajadzīgos naudas līdzekļus nodrošina saistības, ko 2021. gada 17. aprīlī uzņēmusies sabiedrība *JP Morgan AG*, lai piešķirtu pagaidu aizdevumu (*bridge loan*) 3 983 000 000 EUR apmērā. Vēlāk tiks izdotas obligācijas kapitāla tirgū, ar ko investori piedalīsies Superlīgas finansēšanā.
 - *SL MediaCo* pārvaldīs Superlīgas audiovizuālo tiesību komercializāciju un izplatīšanu ar “*Media Agreements*” un “*Distribution Agreements*” palīdzību.
 - Vēlāk tiks parakstīti līdzdalības līgumi starp Superlīgas dibinātājklubiem un tās sabiedrībām, un tiks izveidota *ESLC* dalībnieku sapulce, kurā tiks nolemts par *ESLC* pārveidi akciju sabiedrībā.
- 10 Šajā dalībnieku un investīciju līgumā ir noteikti šādi atliekoši nosacījumi Superlīgas projekta īstenošanai (nosacījumi, no kuriem ir atkarīga finansējuma piešķiršana projekta īstenošanai):

- *FIFA* un/vai *UEFA* ir jāatzīst Superlīga kā jaunas sacensības, kas saderīgas ar to Statūtiem, vai, alternatīvi,
- lai no tiesu iestādēm un/vai administratīvajām struktūrām tiktu saņemta juridiska aizsardzība, kas ļauj dibinātājkлубiem piedalīties Superlīgā tādā veidā, ka tiek saglabāta to dalība to attiecīgajās līgās, sacensībās un nacionālajos turnīros.

Abu pušu rīcība pirms prasības celšanas

- 11 Dibinātājkлубi paziņoja *FIFA* un *UEFA*, ka tie ir izveidojuši jaunas profesionālā futbola sacensības.
- 12 2021. gada 21. janvārī *FIFA* un *UEFA* nāca klajā ar deklarāciju, kurā:
 - pauda savu atteikumu atzīt Superlīgas izveidi.
 - brīdināja, ka ikviens spēlētājs vai klubs, kurš piedalīsies minētajās sacensībās, tiks izslēgts no sacensībām, ko organizē *FIFA* un reģionālās konfederācijas.
 - norādīja, ka visas sacensības ir jāorganizē vai jāatzīst atbilstošajai organizācijai.
- 13 Šī deklarācija tika apstiprināta ar jaunu 2021. gada 18. aprīļa deklarāciju, ko izdeva *UEFA*, Anglijas Futbola asociācija (*The Football Association*) un Anglijas futbola Premjerlīga (*Premier League*), Spānijas Karaliskā futbola federācija (*Real Federación Española de Fútbol*), Spānijas futbola čempionāta Pirmā divīzija (*La Liga*), Itālijas Futbola federācija (*Federazione Italiana Giuoco Calcio*; *FIGC*; *Federcalcio*) un Itālijas futbola čempionāta A sērija (*Lega Nazionale Professionisti Serie A*). Minētajā deklarācijā tika no jauna brīdināts par disciplināro pasākumu piemērošanu tiem klubiem un spēlētājiem, kuri piedalīsies Superlīgas izveidošanā, un skaidri norādīts, ka klubi tiks izslēgti no ikvienām citām vietējām valsts, Eiropas vai pasaules sacensībām, un to spēlētājiem var tikt atņemta iespēja pārstāvēt savu valstu izlases. Šo pasākumu veikšanas rezultātā Superlīgas projekts netiktu īstenots un *JP Morgan* uzņemtās finansiālās saistības tiktu dzēstas.
- 14 Eiropas Profesionālo futbola līgu asociācija publicēja paziņojumu, ar ko vienbalsīgi atbalstīja *FIFA* un *UEFA* deklarāciju, lai koordinētu pasākumus, kas nepieciešami, lai nepieļautu jauno sacensību rašanos, un lai veiktu *FIFA* un *UEFA* paziņotos disciplināros pasākumus pret tiem klubiem un spēlētājiem, kuri piedalās jaunajās sacensībās.

Prasības celšana iesniedzējtiesā un pagaidu pasākumu noteikšana

- 15 *ESLC* iesniedza pieteikumu par lietas ierosināšanu parastās tiesāšanās kārtībā un lūgumu *inaudita altera parte* kārtībā noteikt pagaidu pasākumus pret *UEFA* un *FIFA*.

16 Proti, *ESLC* prasījumi bija šādi:

- atzīt, ka *UEFA* un *FIFA* ir ļaunprātīgi izmantojušas savu dominējošo stāvokli, pārkāpjot LESD 102. pantu, jo tās ir sev piešķirušas tiesības pēc saviem ieskatiem aizliegt alternatīvas sacensības un uzlikušas klubiem un potenciāli Superlīgai pienākumu nodot to sacensību realizācijas tiesības, kurās tie piedalās;
- atzīt, ka *FIFA* Statūtu 22., 67., 68., 79., 71., 72. un 73. pants, *FIFA* Starptautisko spēļu nolikuma 6. pants un *UEFA* Statūtu 49. un 51. pants ir nesaderīgi ar LESD 101. pantu un/vai LESD 102. pantu;
- atzīt, ka *UEFA* un *FIFA* rada šķēršļus brīvai konkurencei tirgū, nosakot Superlīgai nepamatotus un nesamērīgus ierobežojumus pretrunā LESD 101. pantam;
- atzīt, ka *FIFA* un *UEFA* 2021. gada 21. janvārī veiktās deklarācijas saturs ir pretrunā LESD 101. un 102. pantam.

17 *ESCL* arīdzan lūdza, lai *FIFA* un *UEFA* tiktu uzlikts pienākums pārtraukt iepriekš aprakstīto pret konkurenci vērsto darbību un aizliegts atkārtot to nākotnē. Konkrēti, tika prasīts, lai:

- *FIFA* un *UEFA* tiktu uzlikts pienākums atturēties no jebkāda pasākuma vai rīcības veikšanas un jebkādas deklarācijas vai paziņojuma izdošanas, kas tieši vai netieši kavētu vai apgrūtinātu Superlīgas sagatavošanu, Superlīgas darbības uzsākšanu un norisi, kā arī klubu un spēlētāju dalību tajā;
- *FIFA* un *UEFA* tiktu uzlikts pienākums vajadzības gadījumā veikt jebkādu pasākumu vai rīcību un izdot jebkādu deklarāciju vai paziņojumu, kas tieši vai netieši nekavētu un neapgrūtinātu Superlīgas sagatavošanu, Superlīgas darbības uzsākšanu un norisi, kā arī klubu un spēlētāju dalību tajā;
- *FIFA* un *UEFA* tiktu aizliegts, ka tiešā veidā vai ar tās asociēto biedru (tostarp nacionālo federāciju), konfederāciju, klubu–licenciātu vai nacionālā vai vietējā mēroga līgu starpniecību tiek paziņots vai piedraudēts, sagatavots, uzsākts un/vai veikts jebkāds disciplinārais pasākums vai sankcija (vai tieši vai netieši tiek mudināts vai veicināts, ka šādus disciplināros pasākumus vai sankcijas paziņo, ar tiem piedraud, tos sagatavo, uzsāk un/vai veic trešās personas) pret klubiem, klubu vadību un personālu un/vai spēlētājiem, kuri piedalās Superlīgas sagatavošanā un, attiecīgā gadījumā, piedalās sacensībās tajā, un, it īpaši, lai tās atturētos tieši vai netieši (ar savu asociēto biedru, konfederāciju, klubu–licenciātu vai nacionālā vai vietējā mēroga līgu starpniecību) izslēgt minētos klubus un/vai spēlētājus no jebkādām starptautiskajām vai nacionālajām sacensībām, kurās tie regulāri piedalās un atbilst parastajām prasībām dalībai šādās sacensībās;

- *FIFA* un *UEFA* tiktu uzlikts pienākums ar savu regulējošo instrumentu, vadlīniju, lēmumu un pamatnostādņu starpniecību – *UEFA* Statūtu 52. panta izpratnē – un, attiecīgā gadījumā, prasību izpildīt tos, ja tie nav ievēroti vai izpildīti, instruētu savus asociētos biedrus (ieskaitot nacionālās federācijas), konfederācijas, klubus–licenciātus un nacionālā vai vietējās mēroga līgas ievērot iepriekš minētos rīkojumus vai aizliegumus, un, it īpaši, brīdinātu tos, ka ne uz vienu (i) *FIFA*, (ii) *UEFA*, (iii) to asociēto biedru (ieskaitot nacionālās federācijas), (iv) konfederāciju vai (v) nacionālā vai vietējā mēroga līgu statūtu vai noteikumu neizpildi - kuras pamatā ir Superlīgas sagatavošana, darbības uzsākšana vai dalība tajā - *FIFA* vai *UEFA* asociēties biedri, konfederācijas, klubi–licenciāti vai nacionālā vai vietējā mēroga līgas nevar atsaukties kā uz iemeslu sankcijai, izslēgšanai, prasībai vai jebkuram citam analogam pasākumam pret klubiem, klubu vadību un personālu, un/vai spēlētājiem starptautiska vai vietēja mēroga sacensībās.
- 18 Visbeidzot, *ESLC* lūdz, lai *FIFA* un *UEFA* tiktu uzlikts pienākums tūlīt likvidēt visas sekas, ko radījusi iepriekšējos punktos aprakstītā pret konkurenci vērsta rīcība, kas veikta pirms šīs tiesvedības vai tās laikā.
 - 19 Iesniedzējtiesa pieņēma lietu izskatīšanai 2021. gada 19. aprīlī un ar 2021. gada 20. aprīļa lēmumu *inaudita altera parte* kārtībā tika noteikti pagaidu pasākumi, kuri ir spēkā pamatlīgas izskatīšanas laikā un kuri atbilst *ESLC* iepriekš 17. un 18. punktā izklāstītajiem prasījumiem.

Pamatlīgas pušu galvenie argumenti

- 20 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav atreferēti pušu argumenti, kaut gan *ESLC* nostāja izriet no argumentiem, kas izklāstīti iepriekš 16. līdz 18. punktā.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

Par konkurences aizsardzības normām pretrunā esoša monopolstāvokļa esamību

- 21 Iesniedzējtiesa konstatē norādes, kas liecina par to, ka *FIFA* un *UEFA* ir monopoltiesības attiecībā uz starptautisko sacensību organizēšanu un atļaušanu.
- 22 Tā, no vienas puses, tā uzsver, ka *FIFA* un *UEFA* pieder 100 % tirgus daļa starptautisko futbola sacensību organizēšanā, tādējādi tās atrodas monopolstāvoklī. Pirmās instances tiesas 1994. gada 6. oktobra sprieduma (Lieta T-83/91 *Tetrapak*) 109. punktā ir noteikts, ka īpašumā esoša 90 % tirgus daļa “nostādīja prasītāju obligāta partnera [...] stāvoklī un garantēja tai rīcības brīvību, kas raksturīga dominējošam stāvoklim. Līdz ar to Komisija pareizi uzskatīja, ka šādas tirgus daļas pašas par sevi un ārkārtas apstākļu neesamības gadījumā ir dominējošā stāvokļa esamības pierādījums”. [Neoficiāls tulkojums]

- 23 Tā arī norāda, ka *FIFA* un *UEFA* jau desmitiem gadu ilgi monopola režīmā organizē un pārvalda ar futbola sacensību organizēšanu saistīto tirgu, pieņemot visus minētajām sacensībām piemērojamus noteikumus un piesavinoties sankciju uzlikšanas un disciplināro pasākumu noteikšanas pilnvaras attiecībā pret klubiem un spēlētājiem, kuri piedalās minētajās futbola sacensībās, jo pašlaik attiecīgajā futbola sacensību organizēšanas un pārvaldīšanas tirgū nav neviena konkurenta. Šajā ziņā tā atsaucas uz Pirmās instances tiesas 2005. gada 26. janvāra spriedumu *Piau/Komisija* (T-193/02, EU:T:2005:22), kura 114. punktā ir noteikts, ka “tā kā nolikums ir saistošs nacionālajām asociācijām, kas ir *FIFA* biedres, un klubiem, ko tās apvieno, tad minētajām asociācijām un klubiem savā darbībā ilgtermiņā ir jāievēro noteikumi, ko tie paši akceptē un kam pārējie subjekti (spēlētāji un spēlētāju aģenti) nevar stāties pretī sankciju dēļ, kas – īpaši spēlētāju aģentiem – var novest pat pie izslēgšanas no tirgus. Tātad šāds stāvoklis šī sprieduma 110. un 111. punktā minētās judikatūras nozīmē liecina par klubu kopīgu dominējošo stāvokli spēlētāju aģentu pakalpojumu tirgū, jo klubi, izmantojot regulējumu, kam tie pievienojas, izvirza nosacījumus, kādos sniedzami attiecīgie pakalpojumi”.
- 24 Iesniedzējtiesas ieskatā *FIFA* un *UEFA* Statūti un no tiem izrietošo sankciju un aizliegumu piemērošana ir nepārvarams šķērslis jaunu konkurentu ienākšanai futbola klubu starptautisko sacensību un ar minētajām sacensībām saistīto tiesību komercializācijas tirgū Eiropā – darbības veidiem, kas nav savstarpēji aizstājami, bet kuriem drīzāk ir funkcionāli papildinošs raksturs, kā noteikts Tiesas 2008. gada 1. jūlija sprieduma *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, 33. punktā. Tā it īpaši uzsver, ka:
- *FIFA* un *UEFA* tiesības atļaut piedalīties starptautiskajās spēlēs un sacensībās nav pakļauta nekāda veida ierobežojumam, nedz kādai objektīvai un pārredzamai procedūrai, bet gan tiek izmantotas tikai pēc abu šo privāttiesisko organizāciju brīviem ieskatiem, taču tām - ņemot vērā, ka tām ir monopoltiesības attiecībā uz šo sacensību organizēšanu un ekskluzīvu no minētajām sporta sacensībām izrietošā ekonomiskā labuma pārvaldīšanu - ir acīmredzama interese liegt šādu atļauju. Šī atļauja nav arī pakārtota kādiem vispārējo interešu apsvērumiem, nedz kādam maksimālajam termiņam, kurā *FIFA* un *UEFA* būtu par to jāizlemj. Šīs tiesības neatbilst tiesiskās drošības prasībām, iespējami ierobežo brīvu konkurenci un iespējami ir pretrunā 2002. gada 22. janvāra spriedumam *Canal Satélite Digital*, C-390/99, EU:C:2002:34, kura 35. punktā ir noteikts, ka tas, ka ir jāsaņem iepriekšēja administratīva atļauja, nevar leģitimizēt valsts iestāžu diskrecionāro rīcību tādējādi, ka Kopienas tiesību noteikumiem, it īpaši tādiem noteikumiem, kuri attiecas uz tādu pamatbrīvību kā pamata lietā, tiek atņemta to lietderīgā iedarbība. [...]. Tāpat, lai pamatotu prasību saņemt iepriekšēju administratīvo atļauju, lai arī ar to tiek izdarīta atkāpe no šādas pamatbrīvības, šai prasībai ir katrā ziņā jābūt pamatotai ar nediskriminējošiem un iepriekš zināmiem objektīviem kritērijiem, lai tādējādi valsts iestāžu rīcības brīvības izmantošanai tiktu noteikti ierobežojumi ar mērķi novērst iespēju to izmantot patvaļīgi. Šajā ziņā iesniedzējtiesa turklāt atsaucas gan uz Vispārējās tiesas 2020. gada 16. decembra spriedumu *International Skating Union/Komisija*, T-93/18,

EU:T:2020:610 - kura 70. punktā ir atgādināts, ka, ja ar regulējumu juridiskai personai, kas pati rīko un komerciāli izmanto sacensības, ir piešķirtas pilnvaras noteikt personas, kam ir atļauts rīkot minētās sacensības, kā arī noteikt to rīkošanas nosacījumus, ar to šim subjektam ir piešķirtas acīmredzamas priekšrocības attiecībā pret tā konkurentiem. Tātad šādas tiesības var izraisīt situāciju, kurā uzņēmums, kam tās pieder, nepieļauj citu tirgus dalībnieku piekļuvi konkrētajam tirgum. Tādēļ šīs regulēšanas funkcijas īstenošana būtu jāpakļauj ierobežojumiem, pienākumiem un uzraudzībai, lai izvairītos no tā, ka attiecīgā juridiskā persona varētu izkropļot konkurenci, piešķirot priekšrocības tās rīkotajām sacensībām vai sacensībām, kurās tā piedalās –, gan uz Tiesas 2008. gada 1. jūlija spriedumu *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, kura 51. punktā ir noteikts, ka tādu neizkropļotas konkurences sistēmu, kāda ir paredzēta Līgumā, var garantēt tikai tad, ja ir nodrošināta dažādu tirgus dalībnieku iespēju vienlīdzība. Tādai juridiskai personai kā *ELPA*, kas pati organizē un komerciāli izmanto motociklu sacīkstes, piešķirt uzdevumu dot kompetentai administrācijai piekrišanu saistībā ar šo sacīkšu organizēšanas nolūkā iesniegtajiem atļaujas pieteikumiem faktiski nozīmē piešķirt tai pilnvaras noteikt personas, kam ir atļauts organizēt šādas sacīkstes, kā arī noteikt to organizēšanas nosacījumus, un tādējādi nozīmē piešķirt šim subjektam acīmredzamas priekšrocības attiecībā pret tā konkurentiem [...]. Tādējādi šādas tiesības uzņēmumam, kam tās pieder, var radīt situāciju, kad tas nepieļauj citu tirgus dalībnieku piekļuvi attiecīgajam tirgum. Šo nevienlīdzīgu konkurences nosacījumu situāciju turklāt pastiprina Tiesas sēdē apstiprinātais fakts, ka, ja *ELPA* organizē vai piedalās motociklu sacīkšu organizēšanā, tai nav jāsaņem nekāda piekrišana, lai kompetentā administrācija tai piešķirtu vajadzīgo atļauju;

- sankcijas, ko *FIFA* un *UEFA* draud piemērot, liegtu klubiem un spēlētājiem, kuri piedalās Superlīgā, piedalīties nākamajās starptautiskajās sacensībās (2021. gada jūlijā notiekošajā Eiropas čempionātā futbolā, 2021. gada jūlijā notiekošajās Olīmpiskajās spēlēs un 2022. gada Pasaules kausā futbolā). Šādas sankcijas nav samērīgas, rada acīmredzamu atturošu ietekmi uz futbola sacensību organizēšanu potenciālajiem konkurentiem un *de facto* nozīmē nepamatotu un nesamērīgu ierobežojumu noteikšanu, kā rezultātā tiek ierobežota konkurence iekšējā tirgū.

- 25 Iepriekš jau minējusi apstākļus, kas liecina par monopolstāvokli starptautisko sacensību organizēšanā, iesniedzējtiesa norāda, ka no šā monopolstāvokļa izriet svarīgas ekonomiskas sekas, jo *FIFA* Statūtu 67. pantā ir noteikts, ka *FIFA*, tās dalībfederācijas un konfederācijas ir ar sacensībām saistīto tiesību – t.sk. mantisko tiesību, audiovizuālo ierakstu veikšanas un to pārraidīšanas tiesību, multimediju tiesību, reklāmas un komercializācijas un mārketinga tiesību, kā arī nemateriālo preču zīmju tiesību un autortiesību – sākotnējās īpašnieces. Vēl *FIFA* Statūtu 68. pantā ir noteikts, ka atļaut šo izmantošanas tiesību izplatīšanu ir tikai un vienīgi *FIFA*, tās sastāvā esošo federāciju un konfederāciju ziņā. Šo mantisko tiesību piešķiršana notiek absolūtā veidā un bez ierobežojuma laikā.

- 26 Šī ekonomisko tiesību piešķiršana - kuras ietvaros klubiem ir pienākums nodot ar sporta sacensībām, kurās tie piedalās, saistītās komerciālās tiesības - kopā ar iepriekš aprakstītajām disciplinārajām un organizatoriskajām pilnvarām rada *FIFA* un *UEFA* dominējošu stāvokli, par kura ļaunprātīgu izmantošanu liecina attiecīgas norādes, jo tiek daļēji un nepamatoti ierobežota iespēja tādiem potenciālajiem konkurentiem kā futbola klubi organizēt alternatīvus futbola turnīrus ārpus *FIFA* un *UEFA* un līdz ar to izmantot no tā izrietošās ekonomiskās tiesības.
- 27 Iesniedzējtiesa norāda, ka iepriekš aprakstītā situācija ir radusies tāpēc, ka pastāv nolīgums starp divām privāttiesiskām organizācijām, kas ļauj koordinēt rīcību, kas vērsta uz starptautisko futbola sacensību organizēšanas nosacījumu noteikšanu un no tām izrietošo ekonomisko tiesību komercializāciju; taču tas ir pretrunā LESD 101. pantā noteiktajam aizliegumam. Tāpat arī tā norāda, ka minētais nolīgums acīmredzami ietekmē konkurenci konkrētajā tirgū LESD 101. pantā izpratnē un tas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Šajā ziņā tā atgādina Tiesas 1966. gada 30. jūnija spriedumu *LTM* (56/65, EU:C:1966:38) - kura [spāņu valodas redakcijas Krājuma 370. lappusē] ir noteikts, ka, lai būtu izpildīta tirdzniecības ietekmēšanas prasība, ir jābūt iespējamam ar pietiekami lielu iespējamības pakāpi paredzēt, pamatojoties uz objektīvu tiesisku un faktiski elementu kopumu, ka konkrētajam nolīgumam var būt tieša vai netieša, reāla vai potenciāla ietekme uz tirdzniecības plūsmām starp dalībvalstīm, - un 2015. gada 16. jūlija spriedumu *ING Pensii*, C-172/14, EU:C:2015:484, kura 31. punktā ir noteikts, ka, runājot par jēdzienu “ierobežojums mērķa dēļ”, jānorāda, ka noteikti uzņēmumu savstarpējās koordinācijas veidi pēc savas būtības ietver pietiekamu kaitējuma pakāpi attiecībā uz pareizu normālas konkurences funkcionēšanu, lai varētu uzskatīt, ka to sekas nav jāpārbauda. Šajā ziņā iesniedzējtiesa atgādina minētā sprieduma 33. punktu, kurā ir noteikts, ka, lai novērtētu, vai nolīgumam starp uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienības lēmumam ir šādas pazīmes, ir jāņem vērā to noteikumu saturs, mērķis, ko ar tiem paredzēts sasniegt, kā arī ekonomiskais un juridiskais konteksts, kurā tie iekļaujas. Vērtējot šo kontekstu, ir vienlīdz jāņem vērā ietekmēto preču vai pakalpojumu raksturs, kā arī reālie attiecīgā tirgus vai tirgu darbības un struktūras apstākļi. Tāpat šajā kontekstā iesniedzējtiesa citē Tiesas 2008. gada 20. novembra spriedumu *Beef Industry Development Society* un *Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, kura 21. punktā ir teikts, ka, lai noteiktu, vai uz nolīgumu attiecas EKL 81. panta 1. punkta [pašlaik LESD 101. pants] aizliegums, jāņem vērā tā noteikumu saturs, kā arī objektīvie mērķi, ko ar to vēlas sasniegt. Šajā sakarā, pat pieņemot, ka varētu tikt pierādīts, ka nolīguma puses ir rīkojušās bez jebkāda subjektīva nolūka ierobežot konkurenci, bet tādēļ, lai novērstu kādas nozares krīzes sekas, šādi apsvērumi nav atbilstoši minētās normas piemērošanas mērķiem. Nolīgumu var uzskatīt par ierobežojošu pat tad, ja konkurences ierobežošana nav tā vienīgais mērķis un tas ir vērsts arī uz citiem leģitīmiem mērķiem.

Par pamatbrīvību pārkāpumu

- 28 *FIFA* un *UEFA* norādīto disciplināro pasākumu rezultātā iespējami tiktu pārkāptas arī Savienības tiesībās nostiprinātās brīvības, proti:

- LESD 56. pantā regulētā pakalpojumu sniegšanas brīvība, jo *ESLC* tiek liegts sniegt pakalpojumus;
- LESD 45. pantā atzītā darba ņēmēju brīvā pārvietošanās, jo spēlētājiem ir liegts sniegt savus pakalpojumus ar dalību Eiropas Superlīgā. Iesniedzējtiesa šajā ziņā atgādina Tiesas 1995. gada 15. decembra spriedumu *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, kura 96. punktā ir noteikts, ka tiesību normas, kas traucē vai attur kādas dalībvalsts pilsoni atstāt savu izcelsmes valsti, lai izmantotu savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, attiecīgi ir šīs brīvības ierobežojums, pat ja tās ir piemērojamas, neņemot vērā attiecīgo darba ņēmēju pilsonību;
- LESD 49. pantā minētā brīvība veikt uzņēmējdarbību, jo tiek liegts izveidot trīs sabiedrības, kam tiktu uzticēts pārvaldīt un uzraudzīt *ELSC*;
- LESD 63. pantā regulētā kapitāla brīva aprīte un maksājumu brīvība, jo tiek liegta maksājumu un kapitāla aprīte Savienības iekšienē saistībā ar Eiropas Superlīgas projektu.